

Приета: 16.02.2016 г.
Преработена: 29.02.2016 г.
Одобрена: 22.03.2016 г.

ДЕФОРМАЦИИ ОТ СЪСЪХВАНЕ ПРИ ИЗСЪХВАНЕ НА „ДЕБЕЛИ“ СТОМАНОБЕТОННИ ЕЛЕМЕНТИ, ИЗПЪЛНЕНИ С ЦИМЕНТ КЛАС R, СЪГЛАСНО ЕВРОКОД 2

Евг. Георгиев¹

Ключови думи: цимент клас R, съсъхване при изсъхване, деформация, дебели елементи, Еврокод 2, Еврокод 2-2

РЕЗЮМЕ

Деформациите от съсъхване при изсъхване в „дебели“ елементи, изпълнени с цимент клас R, съгласно БДС EN 1992-1-1 и БДС EN 1992-2, са представени в удобни за приложение таблици и графики. Разгледано е съсъхването при изсъхване за всички класове на бетона съгласно БДС EN 1992-1-1 плюс допълнителните класове на бетона C28/35 и C32/40 съгласно Националното Приложение на БДС-EN206-1:2002/NA. Деформациите от съсъхване при изсъхване в „дебели“ елементи, изпълнени от бетони със и без микросилициев прах съгласно БДС EN 1992-2, са разгледани в [5]. Анализирани са разликите в деформациите от съсъхване при изсъхване съгласно БДС EN 1992-1-1 и БДС EN 1992-2. Представени са разликите в деформациите от съсъхване при изсъхване за бетони, изпълнени с цимент клас N и R, съгласно БДС EN 1992-1-1.

1. Въведение

Деформациите от съсъхване при изсъхване според БДС EN 1992-1-1 [1] се определят съгласно т. 3.1.4 и Приложение В. Пълен анализ на тази методика е направен в [3]. БДС EN 1992-1-1 [1] е наричан за краткост по-долу ЕК2 за сгради.

¹ Евгени Георгиев, гл. ас. д-р инж., кат. „Масивни конструкции“, УАСГ, бул. „Хр. Смирненски“ № 1, 1046 София, e-mail: evgeni_georgiev_fce@abv.bg

В БДС EN 1992-2 [2] има ново Приложение В. В него методите за определяне на деформацията от съсъхване при изсъхване са различни за специфичните случаи на:

- високоякостни бетони с якост на натиск, по-голяма от C50/60 и приготвени с цимент клас R със и без микросилициев прах;
- „елементи с особено големи сечения”;
- „дебели елементи”.

БДС EN 1992-2 [2] е наричан по-долу ЕК2-2 за мостове.

Методиката от БДС EN 1992-2 [2] е анализирана в [4]. След направения анализ в [4] е предложено като критерий за „дебели елементи” да се приеме условният размер на напречното сечение на елемента h_0 . В [4] се предлага това да бъдат стоманобетонните елементи с $h_0 \geq 500$ mm.

В [5] деформацията от съсъхване при изсъхване за „дебели елементи” е определена за бетони, изпълнени с цимент клас N, съгласно БДС EN 1992-1-1 и за бетони, изпълнени със и без микросилициев прах съгласно БДС EN 1992-2. Отново там в [5], са анализирани разликите в деформациите от съсъхване при изсъхване за разгледаните примери.

Както е отбелязано в [5], деформацията от съсъхване при изсъхване на бетона $\varepsilon_{cd}(t)$ зависи от използвания клас цимент (S, N, R) съгласно ЕК2 [1], но според ЕК2-2 [2] тя не зависи от класа на цимента, а от това дали бетона е със или без микросилициев прах (МП).

В настоящата статия са разработени таблици и графики за определяне на съсъхването при изсъхване за елементи с:

- $h_0 = 500$ mm; $h_0 = 1000$ mm и $h_0 = 1500$ mm;
- всички класове на бетона съгласно БДС EN 1992-1-1, както и междинните класове на бетона съгласно Националното Приложение на БДС-EN206-1:2002/NA, а именно C28/35 и C32/40;
- влажности на околната среда $RH = 50\%$ и $RH = 70\%$;
- бетони, изпълнени с цимент клас R, съгласно БДС EN 1992-1-1;
- бетоните, изпълнени със и без микросилициев прах (МП), съгласно БДС EN 1992-2, са разгледани в [5].

Деформациите от съсъхване при изсъхване са определени за следните възрасти на бетона t в дни:

- 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 18, 20, 21, 25, 27, 28, 30, 40, 50, 60, 90, 100, 180, 200, 270, 365, 550, 730, 1095, 1460, 1825, 3650, 5475, 9125, 18250, 25550, 27375 и 36500.

Поради ограниченията в обема на статията:

- са показани резултатите само за елементи с $h_0 = 500$ mm и $h_0 = 1500$ mm;
- са представени таблици за деформациите от съсъхването при изсъхване само за следните възрасти на бетона t в дни – 7, 14, 28, 90, 365, 1095, 1460, 3650, 18250, 25550 и 36500. Дадени са графиките за тези съсъхвания.

2. Деформация от съсъхване при изсъхване $\varepsilon_{cd}(t)$ за бетони, изпълнени с цимент клас R, съгласно ЕК2 [1]

От анализа на таблици и на фигури 1 ÷ 4 могат да се направят следните изводи за деформацията от съсъхване при изсъхване $\varepsilon_{cd}(t)$:

- за $h_0 = 500 \text{ mm}$ и $h_0 = 1500 \text{ mm}$, при $RH = 50\%$ и $RH = 70\%$, деформацията от съсъхване при изсъхване $\varepsilon_{cd}(t)$ нараства с нарастване на класа на бетона съгласно ЕК2 за бетони, изпълнени с цимент клас R. Това е валидно и за бетоните, изпълнени с цимент клас N, представени в [5]. За $h_0 = 500 \text{ mm}$ и $h_0 = 1500 \text{ mm}$ при влажности $RH = 50\%$ и $RH = 70\%$ разликата в съсъхването при изсъхване между бетон клас C16/20 и C90/105% е 125,69%;
- при влажности $RH = 70\%$ съсъхването при изсъхване е по-малко от това при $RH = 50\%$. Това е валидно, както за разгледаните тук бетони с цимент клас R съгласно ЕК2, така и за бетони с цимент клас N съгласно ЕК2 от [5]. За $h_0 = 500 \text{ mm}$, $h_0 = 1000 \text{ mm}$ и $h_0 = 1500 \text{ mm}$ за всички класове на бетона разликата в съсъхването при изсъхване между влажности $RH = 50\%$ и $RH = 70\%$ е 33,18%.

Таблица 1. Съсъхване при изсъхване $\varepsilon_{cd}(t) \cdot 10^{-6}$ за бетони с цимент клас R – ЕК2

h_0	500	[mm]	RH	50	[%]						
Клас бетон	Възраст на бетона t [дни]										
	7	14	28	90	365	1095	1460	3650	18250	25550	36500
C16/20	4,8	13,1	28,9	88,8	244,0	386,9	417,3	485,8	532,3	536,0	538,8
C20/25	4,6	12,5	27,6	85,0	233,5	370,3	399,3	464,9	509,4	512,9	515,6
C25/30	4,4	11,9	26,2	80,4	221,0	350,4	378,0	440,0	482,1	485,5	488,0
C28/35	4,2	11,5	25,3	77,8	213,8	339,1	365,7	425,7	466,5	469,7	472,1
C30/37	4,1	11,2	24,8	76,1	209,1	331,7	357,7	416,5	456,3	459,5	461,9
C32/40	4,1	11,0	24,2	74,5	204,6	324,5	349,9	407,4	446,4	449,5	451,8
C35/45	3,9	10,6	23,4	72,1	198,0	313,9	338,6	394,2	431,9	434,9	437,1
C40/50	3,7	10,1	22,2	68,2	187,4	297,1	320,5	373,1	408,8	411,6	413,8
C45/55	3,5	9,5	21,0	64,6	177,3	281,2	303,3	353,1	386,9	389,6	391,6
C50/60	3,3	9,0	19,9	61,1	167,8	266,2	287,1	334,2	366,2	368,7	370,7
C55/67	3,1	8,5	18,8	57,8	158,9	251,9	271,7	316,3	346,6	349,0	350,8
C60/75	3,0	8,1	17,8	54,7	150,4	238,5	257,2	299,4	328,1	330,3	332,0
C70/85	2,7	7,2	15,9	49,0	134,7	213,6	230,4	268,2	293,9	295,9	297,5
C80/95	2,4	6,5	14,3	43,9	120,7	191,4	206,4	240,3	263,3	265,1	266,5
C90/105	2,1	5,8	12,8	39,4	108,1	171,4	184,9	215,2	235,9	237,5	238,7

Таблица 2. Съсъхване при изсъхване $\epsilon_{cd}(t)*10^{-6}$ за бетони с цимент клас R – ЕК2

h_0	500	[mm]	<i>RH</i>	70	[%]							
Клас бетон	Възраст на бетона <i>t</i> [дни]											
	7	14	28	90	365	1095	1460	3650	18250	25550	36500	
C16/20	3,6	9,8	21,7	66,7	183,2	290,5	313,3	364,8	399,7	402,4	404,5	
C20/25	3,5	9,4	20,7	63,8	175,3	278,0	299,8	349,1	382,5	385,1	387,1	
C25/30	3,3	8,9	19,6	60,4	165,9	263,1	283,8	330,4	362,0	364,5	366,4	
C28/35	3,2	8,6	19,0	58,4	160,5	254,6	274,6	319,7	350,3	352,7	354,5	
C30/37	3,1	8,4	18,6	57,2	157,0	249,0	268,6	312,7	342,6	345,0	346,8	
C32/40	3,0	8,2	18,2	55,9	153,6	243,6	262,8	305,9	335,2	337,5	339,2	
C35/45	2,9	8,0	17,6	54,1	148,6	235,7	254,2	296,0	324,3	326,5	328,2	
C40/50	2,8	7,5	16,6	51,2	140,7	223,1	240,6	280,1	307,0	309,1	310,7	
C45/55	2,6	7,1	15,8	48,5	133,2	211,2	227,7	265,1	290,5	292,5	294,0	
C50/60	2,5	6,8	14,9	45,9	126,0	199,9	215,6	250,9	275,0	276,9	278,3	
C55/67	2,4	6,4	14,1	43,4	119,3	189,2	204,0	237,5	260,3	262,1	263,4	
C60/75	2,2	6,1	13,4	41,1	112,9	179,0	193,1	224,8	246,3	248,0	249,3	
C70/85	2,0	5,4	12,0	36,8	101,1	160,4	173,0	201,4	220,7	222,2	223,3	
C80/95	1,8	4,9	10,7	33,0	90,6	143,7	155,0	180,4	197,7	199,1	200,1	
C90/105	1,6	4,4	9,6	29,5	81,2	128,7	138,8	161,6	177,1	178,3	179,2	

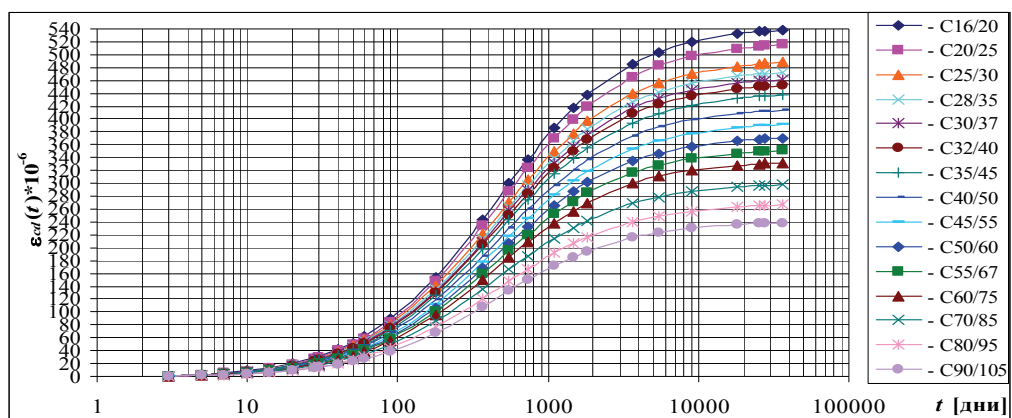
Таблица 3. Съсъхване при изсъхване $\epsilon_{cd}(t)*10^{-6}$ за бетони с цимент клас R – ЕК2

h_0	1500	[mm]	<i>RH</i>	50	[%]							
Клас бетон	Възраст на бетона <i>t</i> [дни]											
	7	14	28	90	365	1095	1460	3650	18250	25550	36500	
C16/20	0,9	2,6	5,8	19,7	73,5	174,3	210,2	333,1	483,8	499,9	512,7	
C20/25	0,9	2,5	5,6	18,8	70,3	166,8	201,1	318,8	462,9	478,4	490,6	
C25/30	0,8	2,3	5,3	17,8	66,6	157,9	190,4	301,7	438,2	452,8	464,4	
C28/35	0,8	2,3	5,1	17,2	64,4	152,8	184,2	291,9	423,9	438,1	449,3	
C30/37	0,8	2,2	5,0	16,9	63,0	149,5	180,2	285,6	414,7	428,5	439,5	
C32/40	0,8	2,2	4,9	16,5	61,6	146,2	176,2	279,4	405,7	419,2	430,0	
C35/45	0,8	2,1	4,7	16,0	59,6	141,5	170,5	270,3	392,5	405,6	416,0	
C40/50	0,7	2,0	4,5	15,1	56,5	133,9	161,4	255,8	371,5	383,9	393,8	
C45/55	0,7	1,9	4,2	14,3	53,4	126,7	152,8	242,1	351,6	363,4	372,7	
C50/60	0,6	1,8	4,0	13,5	50,6	119,9	144,6	229,2	332,8	343,9	352,7	
C55/67	0,6	1,7	3,8	12,8	47,9	113,5	136,9	216,9	315,0	325,5	333,9	
C60/75	0,6	1,6	3,6	12,1	45,3	107,5	129,5	205,3	298,1	308,1	316,0	
C70/85	0,5	1,4	3,2	10,9	40,6	96,3	116,0	183,9	267,1	276,0	283,1	
C80/95	0,5	1,3	2,9	9,7	36,4	86,2	103,9	164,8	239,3	247,2	253,6	
C90/105	0,4	1,1	2,6	8,7	32,6	77,3	93,1	147,6	214,3	221,5	227,2	

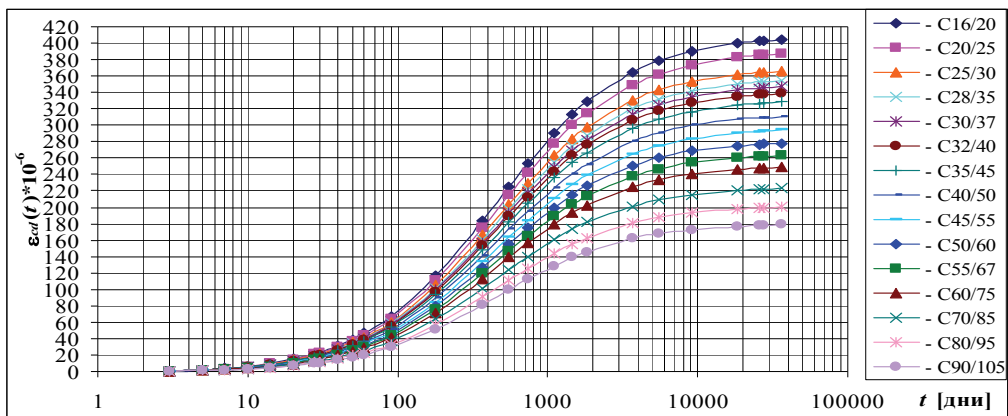
Таблица 4. Съсъхване при изсъхване $\epsilon_{cd}(t) \cdot 10^{-6}$ за бетони с цимент клас R – ЕК2

h_0	1500	[mm]	RH	70	[%]	Възраст на бетона t [дни]					
Клас бетон	7	14	28	90	365	1095	1460	3650	18250	25550	36500
C16/20	0,7	1,9	4,4	14,8	55,2	130,9	157,8	250,1	363,2	375,3	385,0
C20/25	0,7	1,8	4,2	14,1	52,8	125,3	151,0	239,4	347,6	359,2	368,4
C25/30	0,6	1,7	3,9	13,4	50,0	118,6	142,9	226,5	329,0	340,0	348,7
C28/35	0,6	1,7	3,8	13,0	48,4	114,7	138,3	219,2	318,3	328,9	337,4
C30/37	0,6	1,7	3,7	12,7	47,3	112,2	135,3	214,4	311,4	321,8	330,0
C32/40	0,6	1,6	3,7	12,4	46,3	109,8	132,3	209,8	304,6	314,8	322,8
C35/45	0,6	1,6	3,5	12,0	44,8	106,2	128,0	202,9	294,7	304,6	312,4
C40/50	0,5	1,5	3,3	11,3	42,4	100,5	121,2	192,1	279,0	288,3	295,7
C45/55	0,5	1,4	3,2	10,7	40,1	95,2	114,7	181,8	264,0	272,8	279,8
C50/60	0,5	1,3	3,0	10,2	38,0	90,1	108,6	172,1	249,9	258,2	264,9
C55/67	0,5	1,3	2,8	9,6	35,9	85,2	102,8	162,9	236,5	244,4	250,7
C60/75	0,4	1,2	2,7	9,1	34,0	80,7	97,3	154,2	223,9	231,3	237,3
C70/85	0,4	1,1	2,4	8,2	30,5	72,3	87,1	138,1	200,5	207,2	212,6
C80/95	0,3	1,0	2,2	7,3	27,3	64,7	78,1	123,7	179,7	185,6	190,4
C90/105	0,3	0,9	1,9	6,5	24,5	58,0	69,9	110,8	160,9	166,3	170,6

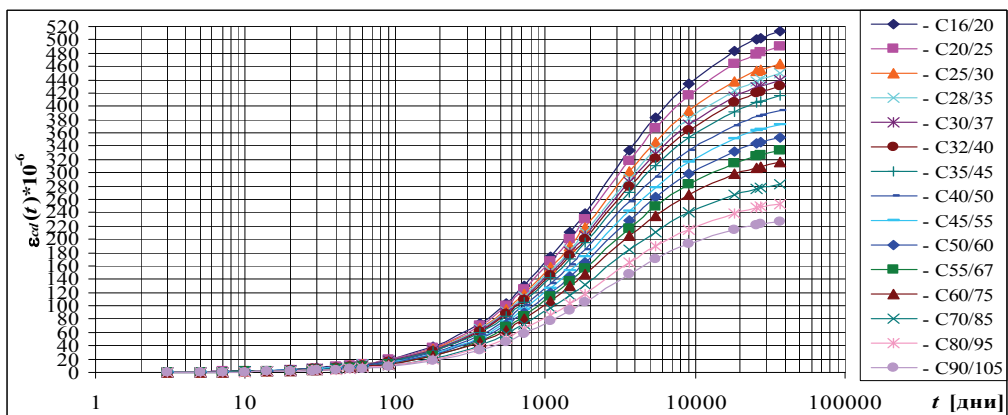
Забележка: Деформациите от съсъхване са с положителна стойност и това означава, че даденият елемент се скъпява.

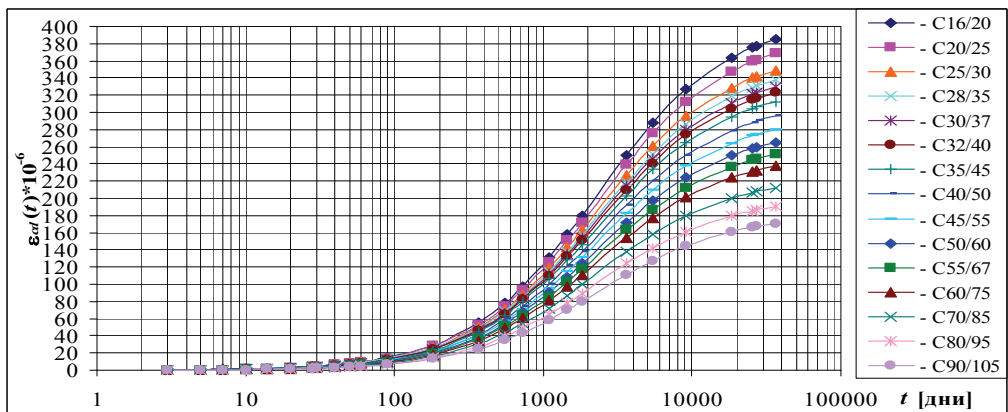
Фиг. 1. Съсъхване при изсъхване $\epsilon_{cd}(t) \cdot 10^{-6}$ с цимент R – ЕК2 – $h_0 = 500$ mm и RH = 50%

Фиг. 2. Съсърване при изсъхване $\epsilon_{cd}(t) \cdot 10^{-6}$ с цимент R – EK2 – $h_0 = 500$ mm и $RH = 70\%$

Фиг. 3. Съсърване при изсъхване $\epsilon_{cd}(t) \cdot 10^{-6}$ с цимент R – EK2 – $h_0 = 1500$ mm и $RH = 50\%$

Фиг. 4. Съсърване при изсъхване $\epsilon_{cd}(t) \cdot 10^{-6}$ с цимент R – EK2 – $h_0 = 1500$ mm и $RH = 70\%$

3. Сравнение на деформацията от съсъхване при изсъхване за бетони, изпълнени с цимент клас R, съгласно ЕК2 [1] и за бетони, изпълнени със и без микросилициев прах, съгласно ЕК2-2 [2]

Процентните разлики между деформациите от съсъхване при изсъхване за бетони с цимент клас R съгласно ЕК2 [1] и за бетони със и без микросилициев прах (МП) според ЕК2-2 [2] – за възраст $t = 36500$ дни = (∞) са представени в табл. 5.

В таблица 5 са използвани следните означения:

- $\Delta \epsilon_{cd, SFC}$ е процентната разлика между деформацията от съсъхване при изсъхване за бетони, изпълнени с цимент клас R съгласно ЕК2 [1] и с микросилициев прах според ЕК2-2 [2] – за възраст $t = 36500$ дни = ∞ ;
- $\Delta \epsilon_{cd}$ – процентната разлика между деформацията от съсъхване при изсъхване за бетони, изпълнени с цимент клас R съгласно ЕК2 [1] и без микросилициев прах според ЕК2-2 [2] - за възраст $t = 36500$ дни = ∞ .

Забележки за таблица 5: Знакът минус „-“ пред процентната разлика означава, че деформацията от съсъхване при изсъхване според ЕК2-2 е с по-голяма стойност от тази според ЕК2. Положителната стойност на процентната разлика означава, че деформацията от съсъхване при изсъхване съгласно ЕК2 е по-голяма от тази според ЕК2-2.

За деформацията от съсъхване при изсъхване $\epsilon_{cd}(t)$ съгласно ЕК2 и според ЕК2-2 за бетони с МП могат да се направят следните **изводи**:

- за $h_0 = 500$ mm и $h_0 = 1000$ mm при $RH = 50\%$ деформацията от съсъхване при изсъхване $\epsilon_{cd}(t)$ съгласно ЕК2 е по-малка от тази според ЕК2-2 за бетони с МП. За всички случаи най-големите разлики са за бетон клас C16/20, а най-малките за C90/105. За $h_0 = 500$ mm разликите са $(-89,66 \div -16,02)\%$. За $h_0 = 1000$ mm разликите са $(-70,46 \div -4,27)\%$;
- за $h_0 = 1500$ mm и $RH = 50\%$ разликите са $(-45,89 \div 12,06)\%$. Деформацията от съсъхване при изсъхване според ЕК2-2 е по-голяма от тази по ЕК2 за класове на бетона $\leq C70/85$. Най-малката разлика от $-2,56\%$ е за C80/95;
- за $h_0 = 500$ mm и $RH = 70\%$ разликите са $(-67,67 \div 175,32)\%$. Деформацията от съсъхване при изсъхване според ЕК2-2 е по-голяма от тази по ЕК2 за класове на бетона $\leq C35/45$. Най-малката разлика от $-1,48\%$ е за C35/45;
- за $h_0 = 1000$ mm и $RH = 70\%$ разликите са $(-50,70 \div 206,33)\%$. Деформацията от съсъхване при изсъхване според ЕК2-2 е по-голяма от тази по ЕК2 за класове на бетона $\leq C30/37$. Най-малката разлика от $-2,11\%$ е за C32/40;
- за $h_0 = 1500$ mm и $RH = 70\%$ разликите са $(-28,98 \div 257,91)\%$. Деформацията от съсъхване при изсъхване според ЕК2-2 е по-голяма от тази по ЕК2 за класове на бетона $\leq C25/30$. Най-малката разлика от $0,24\%$ е за C25/30.

Таблица 5. Процентни разлики между деформациите от съсъхване при изсъхване за бетоци с цимент клас R според ЕК2 [1] и ЕК2-2 [2] – за $t = 36500$ дни

h_0 [mm]	500	500	1000	1000	1500	1500
RH [%]	50	70	50	70	50	70
Клас бетон	$\Delta\varepsilon_{cd,SFC}$	$\Delta\varepsilon_{cd,SFC}$	$\Delta\varepsilon_{cd,SFC}$	$\Delta\varepsilon_{cd,SFC}$	$\Delta\varepsilon_{cd,SFC}$	$\Delta\varepsilon_{cd,SFC}$
C16/20	-89,66	-67,67	-70,46	-50,70	-45,89	-28,98
C20/25	-78,88	-49,50	-60,77	-34,36	-37,60	-15,00
C25/30	-68,24	-30,31	-51,21	-17,12	-29,42	-0,24
C28/35	-63,20	-20,45	-46,68	-8,25	-25,54	7,93
C30/37	-60,34	-14,48	-44,10	-2,89	-23,33	13,56
C32/40	-57,85	-8,97	-41,87	2,11	-21,42	19,30
C35/45	-54,78	-1,48	-39,11	9,64	-19,06	28,11
C40/50	-51,25	10,05	-35,94	22,45	-16,35	43,07
C45/55	-49,50	21,54	-34,37	35,23	-15,00	58,00
C50/60	-49,30	32,61	-34,19	47,55	-14,85	72,39
C55/67	-50,48	42,85	-35,25	58,94	-15,76	85,71
C60/75	-47,80	57,12	-32,84	74,81	-13,69	104,25
C70/85	-36,83	94,22	-22,97	116,09	-5,25	152,48
C80/95	-26,76	133,05	-13,93	159,30	2,56	202,96
C90/105	-16,02	175,32	-4,27	206,33	12,06	257,91

За деформацията от съсъхване при изсъхване $\varepsilon_{cd}(t)$ съгласно ЕК2 и според ЕК2-2 за бетоци без МП могат да се направят следните **изводи**:

- за $h_0 = 500$ mm и $RH = 50\%$, деформацията от съсъхване при изсъхване $\varepsilon_{cd}(t)$ съгласно ЕК2 е по-малка от тази според ЕК2-2 за бетоци без МП. Разликите са $(-73,76 \div -6,29)\%$, като най-голямата е за бетон С16/20, а най-малката е за С90/105;
- за $h_0 = 1000$ mm и $RH = 50\%$ разликите са $(-28,96 \div 26,77)\%$. Деформацията от съсъхване при изсъхване според ЕК2-2 е по-голяма от тази по ЕК2 за класове на бетона \leq С60/75. Най-малката разлика от $-0,49\%$ е за С60/75;
- за $h_0 = 500$ mm и $RH = 70\%$ разликите са $(-53,62 \div 200,51)\%$. Деформацията от съсъхване при изсъхване според ЕК2-2 е по-голяма от тази по ЕК2 за класове на бетона \leq С30/37. Най-малката разлика от $0,17\%$ е за С32/40;
- за $h_0 = 1000$ mm и $RH = 70\%$ разликите са $(-14,01 \div 304,92)\%$. Деформацията от съсъхване при изсъхване според ЕК2-2 е по-голяма от тази по ЕК2 за класове на бетона \leq С20/25. Най-малката разлика от $-1,65\%$ е за С20/25;
- за $h_0 = 1500$ mm при $RH = 50\%$ и $RH = 70\%$ деформацията от съсъхване при изсъхване $\varepsilon_{cd}(t)$ съгласно ЕК2 е по-голяма от тази според ЕК2-2 за бетоци без МП. За всички случаи най-големите разлики са за бетон клас С90/105, а най-малките са за С16/20. За $h_0 = 1500$ mm и $RH = 50\%$ разликите са $(9,87 \div 79,61)\%$, а за $h_0 = 1500$ mm и $RH = 70\%$ $(24,28 \div 473,70)\%$.

Таблица 5 – продължение

h_0 [mm]	500	500	1000	1000	1500	1500
RH [%]	50	70	50	70	50	70
Клас бетон	$\Delta\epsilon_{cd}$	$\Delta\epsilon_{cd}$	$\Delta\epsilon_{cd}$	$\Delta\epsilon_{cd}$	$\Delta\epsilon_{cd}$	$\Delta\epsilon_{cd}$
C16/20	-73,76	-53,62	-28,96	-14,01	9,87	24,28
C20/25	-63,88	-36,96	-21,63	-1,65	16,49	39,39
C25/30	-54,14	-19,39	-14,39	12,86	23,86	59,91
C28/35	-49,52	-10,35	-10,96	22,11	27,68	73,01
C30/37	-46,89	-4,88	-9,02	28,47	29,96	82,02
C32/40	-44,62	0,17	-7,33	34,97	32,01	91,23
C35/45	-41,80	7,56	-5,24	44,94	34,63	105,35
C40/50	-38,57	20,12	-2,84	61,86	37,77	129,33
C45/55	-36,97	32,66	-1,65	78,75	39,38	153,26
C50/60	-36,79	44,74	-1,51	95,04	39,57	176,33
C55/67	-37,87	55,93	-2,32	110,10	38,47	197,68
C60/75	-35,41	71,50	-0,49	131,08	40,99	227,40
C70/85	-25,35	111,99	7,49	185,64	52,30	304,70
C80/95	-16,13	154,37	16,03	242,76	64,39	385,62
C90/105	-6,29	200,51	26,77	304,92	79,61	473,70

4. Сравнение на деформацията от съсъхване при изсъхване за бетони, изпълнени с цимент клас N и R, съгласно БДС EN 1992-1-1 [1]

Процентните разлики между деформациите от съсъхване при изсъхване за бетони с цимент клас N и R съгласно ЕК2 [1] за възраст $t = 36500$ дни $(= \infty)$ са представени в табл. 6. В табл. 6 е използвано следното означение: $\Delta\epsilon_{cd,N-R}$ е процентната разлика между деформацията от съсъхване при изсъхване за бетони, изпълнени с цимент клас N и R съгласно ЕК2 [1] за възраст $t = 36500$ дни $= \infty$;

За разликите между деформацията от съсъхване при изсъхване $\epsilon_{cd}(t)$ за бетони с цименти клас N и R съгласно ЕК2 [1] за възраст $t = 36500$ дни $= \infty$ могат да се направят следните изводи:

- с нарастване на класа на бетона нараства и процентната разлика. Разликите са $(36,57 \div 47,06)\%$. Най-малката разлика е за бетон клас C16/20, а най-голямата е за C90/105;
- за $h_0 = 500$ mm, $h_0 = 1000$ mm и $h_0 = 1500$ mm при $RH = 50\%$ и $RH = 70\%$ процентните разлики за един и същи клас бетон са еднакви – вж. табл. 6. Може да се направи изводът, че това е валидно за всички елементи с различни условни размери h_0 и при различни относителни влажности на въздуха RH ;
- следователно при известна деформация от съсъхване при изсъхване $\epsilon_{cd}(t)$ при $t = 36500$ дни $= \infty$ за бетони с цимент клас N с процентната разлика от табл. 6 за всеки клас бетон може да се определи $\epsilon_{cd}(t)$ за бетони с цимент клас R.

Таблица 6. Процентни разлики между деформациите от съсъхване при изсъхване за бетони с цименти клас N и R съгласно ЕК2 [1] – за възраст $t = 36500$ дни = ∞

h_0 [mm]	500	500	1000	1000	1500	1500
RH [%]	50	70	50	70	50	70
Клас бетон	$\Delta\varepsilon_{cd,N-R}$	$\Delta\varepsilon_{cd,N-R}$	$\Delta\varepsilon_{cd,N-R}$	$\Delta\varepsilon_{cd,N-R}$	$\Delta\varepsilon_{cd,N-R}$	$\Delta\varepsilon_{cd,N-R}$
C16/20	36,57	36,57	36,57	36,57	36,57	36,57
C20/25	37,12	37,12	37,12	37,12	37,12	37,12
C25/30	37,81	37,81	37,81	37,81	37,81	37,81
C28/35	38,22	38,22	38,22	38,22	38,22	38,22
C30/37	38,50	38,50	38,50	38,50	38,50	38,50
C32/40	38,77	38,77	38,77	38,77	38,77	38,77
C35/45	39,19	39,19	39,19	39,19	39,19	39,19
C40/50	39,89	39,89	39,89	39,89	39,89	39,89
C45/55	40,59	40,59	40,59	40,59	40,59	40,59
C50/60	41,30	41,30	41,30	41,30	41,30	41,30
C55/67	42,00	42,00	42,00	42,00	42,00	42,00
C60/75	42,72	42,72	42,72	42,72	42,72	42,72
C70/85	44,15	44,15	44,15	44,15	44,15	44,15
C80/95	45,60	45,60	45,60	45,60	45,60	45,60
C90/105	47,06	47,06	47,06	47,06	47,06	47,06

Забележки за таблица 6: Положителната стойност на процентната разлика означава, че деформацията от съсъхване при изсъхване за бетони, изпълнени с цимент клас R, е по-голяма от тази за бетони, изпълнени с цимент клас N, съгласно ЕК2. Процентната разлика е определена спрямо бетоните с цимент клас N.

5. Заключение

Направените изводи за деформациите от съсъхване при изсъхване са дадени в т. 2, 3 и 4.

Представените таблици и графики облекчават определянето на деформациите от съсъхване при изсъхване за разгледаните случаи. Сравненията и анализите показват значителни различия в деформациите от съсъхване при изсъхване за бетони, изпълнени с цимент клас R съгласно БДС EN 1992-1-1 и БДС EN 1992-2, и със и без микросилициев прах според БДС EN 1992-2, при разгледаните „дебели“ елементи. В приложение В на БДС EN 1992-1-1 „дебели“ елементи не са коментирани. Необходимо е съгласуване на Приложенията В от БДС EN 1992-1-1 и БДС EN 1992-2, за да избегнат грешки и неточности в хода на проектиране. В етапа на проектиране може да не е известен класът на цимента, с който ще се произвежда бетонът. С процентните разлики от таблица 6 лесно може деформацията от съсъхване при изсъхване, определена за бетони с цимент клас N, да бъде изчислена за бетони с цимент клас R.

ЛИТЕРАТУРА

1. БДС EN 1992-1-1 Проектиране на бетонни и стоманобетонни конструкции. Общи правила и правила за сгради. БИС, С., 2010 г.
2. БДС EN 1992- 2 Проектиране на бетонни и стоманобетонни конструкции. Стоманобетонни мостове. Правила за проектиране и конструиране. БИС, С., 2010 г.
3. *Димитров, Д., Георгиев, Евг.* Определяне на деформацията от съсъхване в сгради и мостове според Еврокод 2. // Годишник на УАСГ, свитък V, том XLVI 2013 – 2014. УАСГ, София 2014. ISSN 1310-814X.
4. *Димитров, Д., Георгиев, Евг.* Определяне на деформациите от съсъхване при високоякостни бетони в сгради и мостове според Еврокод 2-2. // Годишник на УАСГ, свитък V, том XLVI 2013 – 2014. УАСГ, София 2014. ISSN 1310-814X.
5. *Димитров, Д., Георгиев, Евг.* Деформации от съсъхване при „дебели“ стоманобетонни елементи, изпълнени с цимент клас N, съгласно Еврокод 2. Първа научно-приложна конференция с международно участие – стоманобетонни и зидани конструкции – теория и практика – София. УАСГ, 22 ÷ 23.10.2015.

DRYING SHRINKAGE STRAINS IN “THICK” REINFORCED CONCRETE ELEMENTS WITH CEMENT CLASS R ACCORDING TO EUROCODE 2

Evg. Georgiev¹

Keywords: *cement class R, drying shrinkage, deformation, thick elements, Eurocode 2, Eurocode 2-2*

ABSTRACT

Drying shrinkage strains in “thick” elements with cement class R according to BDS EN 1992-1-1 and BDS EN 1992-2 are presented in easy to use tables and charts. The drying shrinkage strains for all grades of concrete according to BDS EN 1992-1-1 plus additional grades of concrete C28/35 and C32/40 according to the National Annex of BDS-EN206-1:2002/NA are considered. The drying shrinkage strains in “thick” elements made with or without silica-fume according to BDS EN 1992-2 are examined in [5]. The differences in drying shrinkage strains according to BDS EN 1992-1-1 and BDS EN 1992-2 are analysed. The differences in drying shrinkage strains with cement class N and R according to BDS EN 1992-1-1 are presented and analysed.

¹ Evgeni Georgiev, Chief Assist. Dr. Eng., Dept. “Reinforced Concrete Structures”, UACEG, 1 H. Smirnovski Blvd., Sofia 1046, e-mail: evgeni_georgiev_fce@abv.bg

